

Koulutuksen järjestäjä, lisätietoja:

Raija Lähdesmäki - raija.lahdesmaki@oulu.fi; puhelin 040 7137070

Suun terveyden tutkimusyksikkö, Lääketieteellinen tiedekunta, Oulun yliopisto

Opintojen laajuus:

4 lähipäivää.

luennot, pienryhmät, keskustelut, videot, oheislukemistot, itsereflektiot

Kohderyhmät:

hammaslääkärit ja suuhygienistit, jotka toimivat peruskoulutusopiskelijan ja/tai erikoistujan ohjaustehtävissä oman työn ohella

hammashuollon vastuhenkilöt

perusterveydenhuollossa

Osaamistavoitteet:

Koulutuksen käytyään suun terveyden ammattilainen osaa tukea peruskoulutuksessa ja/tai erikoistumassa olevaa opiskelijaa käytännön harjoittelun aikana ammatillisessa kehitymisessä ja syventää hänen valmiuksiaan toimia itsenäisenä asiantuntijana suun terveydenhuollossa.

Seuraavan koulutuksen ajankohta:

14.-15.1.2019 klo 8:30 – 15:30

18.-19.2.2019 klo 8:30 – 15:30

Kouluttajat:

Ritva Vajus, FT, HLL, työnohjaaja, ryhmänohjaaja
(ritva.vajus@oulu.fi)

Raija Lähdesmäki, dosentti, EHL, yliopisto-opettaja, HLL-koulutuksen tutkinto-ohjelmavastaava
(raija.lahdesmaki@oulu.fi)

Päivi Harju, EHL, työnohjaaja, palveluesimies, Opetushammashoitola
(paivi.b.harju@ouka.fi)

Helena Heikka, TtT, shg-koulutuksen tutkintovastaava
(helena.heikka@oamk.fi)

Maria Kääriäinen, professori, Terveystieteiden opettajankoulutus
(maria.kaariainen@oulu.fi)

Kristina Mikkonen, TtT Terveystieteiden tutkimusyksikkö
(kristina.mikkonen@oulu.fi)

Oheislukemistoa:

Ohjauksessa- osaamista, oivallusta ja onnistumisen iloa
http://www.duodecim.fi/kotisivut/docs/f1916746392/ohjauksessa_osaamista_oivallusta_onnistumisen_iloa.pdf

Syventävän käytännön harjoittelun sivusto, Suomen Hammaslääkäriliitto
<http://tkharjoittelu.hammaslaakariliitto.fi/syventava-harjoittelu#>

Vehviläinen, S. (2001) Ohjaus vuorovaikutuksena. Gaudeamus ISBN 978-951-662-844-1

Vehviläinen, S. (2014) Ohjaustyön opas. Gaudeamus

Ohjelmarunko:

I päivä – Ohjaukskäytännöt ja prosessit

- Tervetuloa, tutustuminen.
- Orientoituminen koulutukseen.
- Tk-harjoittelu osana HLL- ja shg-koulutusta.
- Harjoittelun osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.
- Ohjaus prosessina.
- Tiimityö suun terveydenhuollossa. Mitä ohjaus on? Keskustelua.
- Itsetuntemus läsnäolon ja suhteeseen asettumisen perustana. Ohjaussuhteeseen asettuminen. Mitä päivä antoi?

II päivä – Ohjaus suhteena

- Kooste kotitehtävistä. Ohjaustilanteen avulla vuorovaikutuksen tarkastelu.
- Vuorovaikutus ohjaussuhteena, pienryhmissä keskustelua teoriaan limittyen.
- Kohti dialogisuutta vuorovaikutuksessa.
- Dialoginen vuorovaikutus käytännössä, keskustelua pienryhmissä.
- Pienryhmäkeskustelun purku.
- Etätehtävän ohjeistus. Miltä ohjaus nyt tuntuu? Tavoitteita seuraaviin koulutuspäiviin.

III päivä – Ohjauksen haasteet

- Orientoituminen päivään.
- Mitä reflektio on?
- Opiskelijan itsereflektio kliinisessä harjoittelussa.
- Haastavia tilanteita, koulutettavien kokemuksia.
- Kuulemisen haasteet dialogisessa vuorovaikutuksessa
- HLL- ja shg-koulutus tänään, tutustuminen tiloihin ja toimintaan.
- Erityistilanteita ohjauksessa. Koulutettavien ohjaustilanteita.
- Keskustelua.

IV päivä – Persoonallista ohjaajuutta

- Palaute ja arviointi.
- Persoonallista ohjaajuutta.
- Myönteisen ja rakentavan palautteen antaminen.
- Miten onnistun ohjauksessa?
- Koulutuksen päätös, keskustelua, todistukset.

Koulutukseen liittyy kotitehtäviä, jotka tukevat seuraavan lähipäivän sisältöä ja keskustelua.

Koulutukseen liittyy kyselytutkimus, joka toteutetaan lähipäivien alussa ja lopussa osana laajempaa väitöstutkimusta.

Tutkimustulosten tavoitteena on kehittää ohjaajakoulutusta.

Tutkija: Anna-Leena Keinänen, TtM, Shg

Hoitotieteen ja terveyshallintotieteen tutkimusyksikkö

Lääketieteellinen tiedekunta, Oulun yliopisto

Tutkimusta ohjauksesta:

A-L Keinänen, TtK, shg; opinnäytetyön tiivistelmä 6.2018:

Hammaslääkäreiden, suuhygienistien ja hammashoitajien opiskelijaohjausosaaminen

Koulutusrakenteiden muutokset edellyttävät suun terveydenhuollon ammattilaisilta opiskelijaohjausosaamista. Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvailla hammaslääkäreiden, suuhygienistien ja hammashoitajien opiskelijaohjausosaamista ja siihen yhteydessä olevia taustamuuttujia.

Menetelmät

Aineisto kerättiin Opiskelijaohjausosaamisen mittarilla syksyllä 2017 Suomen Hammaslääkäriliiton syventävän harjoittelun -sivustolle kirjautuneiden sopimusterveyskeskusten hammaslääkäreiltä, suuhygienisteiltä, hammashoitajilta (N=3209) ja Ohjaajahammaslääkärikoulutuksen käyneiltä hammaslääkäreiltä (N=26). Vastausprosentti oli 34.2% (n=1097).

Tulokset

Vastaajat arvioivat ohjausosaamisensa tyydyttäväksi opiskelijan oppimisen tukemisessa, ohjauskeskustelussa ja kehittävän palautteen annossa. Työyksikön opiskelijaohjaukskäytäntöjen ja -toimintatapojen tunteminen, ohjaajan motivaatio, tavoitteellinen ohjaus ja opiskelijalähtöinen arviointi arvioitiin heikoksi (Taul. I). **Opiskelijaohjauskoulutukseen osallistumisella oli yhteys opiskelijaohjausosaamiseen.**

Taulukko I. Opiskelijaohjausosaamisen osa-alueet, summamuuttujat, Cronbachin alphasuhteet, mediaanit ja keskihajonta.

Osa-alue	Summamuuttujat	Väittämien määrä	Cronbachin alpha	Mediaanit ^a (keskihajonta)		
				Kaikki vastaajat (n=1091)	Sopimus-terveyskeskusten Vastaajat (n=1056)	Ohjaajahammaslääkärikoulutukseen käyneet (n=12)
Opiskelijaohjauskäytännöt	Käytännöt työyksikössä	6	0.901	2.10 (0.76)	2.11 (0.76)	2.75 (0.45)
	Toimintatavat opiskelijan kanssa	4	0.897	2.46 (0.73)	2.46 (0.73)	2.83 (0.39)
Ohjaajan ominaisuudet	Ohjaaja ominaisuudet	7	0.899	2.69 (0.50)	2.69 (0.49)	2.92 (0.29)
Ohjaajan motivaatio	Ohjaajan motivaatio	5	0.901	2.25 (0.67)	2.26 (0.67)	2.67 (0.49)
	Oppiminen	Opiskelijan ohjaustarpeen tunnistaminen	4	0.906	2.62 (0.61)	2.62 (0.61)
Tavoitteellisuus	Opiskelijan oppimisprosessin tukeminen	8	0.899	2.53 (0.58)	2.53 (0.57)	2.58 (0.51)
	Ohjauksen tavoitteellisuus	9	0.891	2.20 (0.68)	2.21 (0.68)	2.27 (0.47)
Ohjauskeskustelu	Reflektiivinen ohjauskeskustelu	6	0.894	2.76 (0.49)	2.77 (0.49)	3.0 (0.00)
Palaute arviointi	Opiskelijalähtöinen arviointi	10	0.896	2.09 (0.68)	2.10 (0.68)	2.17 (0.58)
	Kehittävä palaute	4	0.899	2.54 (0.61)	2.54 (0.61)	2.67 (0.49)

Johtopäätökset

Opiskelijaohjausosaamisessa on kehitettävää erityisesti ohjaukskäytäntöjen tuntemisessa, ohjauksen tavoitteellisuudessa, arvioinnissa ja ohjaajan motivaatiossa. Opiskelijaohjauskoulutusta tarvitaan ohjausosaamisen kehittämiseksi.